

Eerste Kamer der Staten Generaal
t.a.v. de Commissie Binnenlandse Zaken/Algemene Zaken
Postbus 20017
2500 EA Den Haag

Contactgegevens
Gemeente Lelystad
Regien van Adrichem
Postbus 91
8200 AB Lelystad
Tel: 0320-278411
06-50696309
rem.van.adrichem@lelystad.nl
fysiekepijler@g32.nl
www.g32.nl

Behandeld door: R.E.M. van Adrichem
Datum: 7 oktober 2016
Onderwerp: Wijziging Huisvestingswet 2014 inzake huisvesting Vergunninghouders

Geachte commissieleden,

Op dinsdag 4 oktober jl. heeft uw commissie besloten op 18 oktober een voorbereidend onderzoek te houden betreffende de Wijziging van de Huisvestingswet 2014 inzake de huisvesting van vergunninghouders.

Aanvullend op onze brief van 30 september jl. waarin wij u beargumenteerd om dit onderzoek gevraagd hebben, willen wij u nog een aantal argumenten meegeven die u bij het onderzoek kunt betrekken.

In de Tweede Kamer is uitvoerig gedebatteerd over de vraag of dit wetsvoorstel kan worden gekwalificeerd als symboolwetgeving. Wij menen dat hier inderdaad sprake van is. Onderstaande redenering leidt ons tot deze conclusie.

In de Memorie van Toelichting bij dit wetsvoorstel wordt één doel van dit wetsvoorstel geformuleerd, namelijk dat het wetsvoorstel er in voorziet dat de gemeente de vrijheid krijgt om de groep vergunninghouders al dan niet op te nemen in een urgentie categorie. Er wordt maximale ruimte geboden voor lokaal maatwerk.

Het kabinet rechtvaardigt deze keuze door te wijzen op de grote toename van het aantal vergunninghouders.

Onze redenering

In de memorie van toelichting bij het de algehele herziening van de Huisvestingswet (TK, vergaderjaar 2009 – 2010, 32271, nr. 3) wordt het aanwijzen van vergunninghouders (toen nog verblijfsgerechtigden geheten) als urgenten gemotiveerd door er op te wijzen dat deze mensen feitelijk technisch dakloos zijn én geen sociaal vangnet hebben in de maatschappij. Toch moeten ze zo snel mogelijk de opvangcentra verlaten en huisvesting krijgen. Daarvoor is een wettelijke taakstelling voor gemeenten geformuleerd.

Wij weten uit onze gemeentelijke praktijk dat zonder een urgentieregeling, het huisvesten van vergunninghouders onmogelijk is (zeker binnen de termijn die daarvoor gegeven is). Dat komt juist door het feit dat vergunninghouders nieuwe woningzoekenden zijn. Zonder

urgentie komen ze onderaan de wachtlijst. Ook al wordt in dit wetsvoorstel voorgesteld om de urgente positie van vergunninghouders te schrappen; die urgentiebepaling blijft nodig om vergunninghouders te huisvesten.

Dat wil overigens niet zeggen dat het hanteren van een urgentieregeling met zich meebrengt dat er sprake is van een *absolute* voorrang. De Huisvestingswet en huisvestingsverordening biedt de mogelijkheid om op basis van diverse passendheidscriteria, (bijvoorbeeld aard van de woning, prijsklasse, ligging in de gemeente), al of niet voorrang te verlenen aan bepaalde aangewezen (urgente) categorieën woningzoekenden. Dat is ook een van de belangrijkste uitgangspunten van de huidige Huisvestingswet; dat verhoging van de kansen van de ene groep woningzoekenden, andere groepen woningzoekenden niet onrechtvaardig mag benadelen. Dit beginsel van proportionaliteit loopt als een rode draad door de Huisvestingswet.

We zien ook in onze gemeentelijke praktijk dat dit beginsel van proportionaliteit bij het huisvesten van vergunninghouders voluit wordt toegepast. Van de vrijkomende sociale huurwoningen wordt bijvoorbeeld gemiddeld ongeveer 15% toegekend aan vergunninghouders. De minister memoreerde dat in het debat in de Tweede Kamer ook. Van een absolute voorrang is derhalve geen sprake.

Dit beginsel van proportionaliteit, deze vorm van lokaal maatwerk (want dat is het) zit nu al in de Huisvestingswet. In de memorie van toelichting bij de algehele herziening van de Huisvestingswet in 2010 werd al aangegeven dat de gegeven mogelijkheden bij het hanteren van een urgentieregeling ruim genoeg zijn voor gemeenten om te kunnen sturen op de evenredige verdeling van woonruimte voor vergunninghouders én andere woningzoekenden.

Dit wetsvoorstel vergroot op geen enkele wijze de mogelijkheid om lokaal maatwerk te leveren. Het voorgestelde artikel 12, vierde lid voegt niets toe. De wijziging is alleen ingegeven door de wens van gemeenten om in de wet nog eens duidelijk te memoreren dat gemeenten een wettelijke taakstelling hebben om vergunninghouders te huisvesten.

Dat het kabinet de keuze voor dit wetsvoorstel rechtvaardigt door te wijzen op de grote toename van het aantal vergunninghouders is een drogredenering.

Wij hebben al aangetoond dat er van een absolute voorrangpositie voor vergunninghouders geen sprake is. En gemeenten hebben op basis van de wet genoeg mogelijkheden om op maat al of niet voorrang te verlenen aan bepaalde aangewezen categorieën woningzoekenden.

Dat het door de grote toestroom van vergunninghouders die gehuisvest moeten worden aan alle kanten piept en kraakt is ons genoegzaam bekend, daar zitten we midden in. Maar het gaat hier om meer dan 50.000 mensen; qua aantal vergelijkbaar met een middelgrote stad. Gemeenten doen er op dit moment alles aan om de mensen zo snel mogelijk onderdak te

bieden, via het slim benutten van de sociale voorraad en op andere manieren. Daartoe zijn ook diverse maatregelen genomen, maar die maken geen deel uit van dit wetsvoorstel.

Onze conclusie

Onze conclusie is dat het doel dat de wet zegt te beogen met deze wijziging van de Huisvestingswet niet dichterbij wordt gebracht.

Het lijkt er op dat er vanuit politieke motieven is gekozen voor een dergelijk wetsvoorstel.

Dat is op zich legitiem. Maar, een wetsvoorstel dat weliswaar de jure, maar niet de facto iets verandert aan de manier waarop in Nederland woonruimte wordt verdeeld, is in onze ogen – de ogen van bestuurders van 37 grote en middelgrote steden in Nederland – volstrekt overbodig en ongewenst.

Wij wensen u succes met het voorbereidend onderzoek. Indien u nog vragen heeft, kunt u uiteraard contact met mij opnemen.

Hoogachtend,

J.A. Fackeldey
Voorzitter fysieke pijler G32 stedennetwerk
Wethouder van Lelystad
06- 10 30 26 83

Bijlage: Brief G32 d.d. 30 september 2016 inzake Wijziging Huisvestingswet 2014 inzake de huisvesting Vergunninghouders.